

Wladimir Dobber uit Krommeniedijk

Oud stuurman op de Grote Handelsvaart en ex-directeur/eigenaar van een grafisch bedrijf.

Wladimir Dobber: De industriële revolutie is feitelijk hier in de polder begonnen

Wat heeft hij met het Oer-IJ ?

,Met veel plezier bewonen mijn vrouw en ik de Oude Pastorie in Krommeniedijk. Aan alle kanten uitzicht op het landelijk gebied dat deel uitmaakt van het oorspronkelijke Oer-IJ. Maar De Dobbers komen van Uitgeest, net als Cornelis Corneliszoon, die rond 1593 als *schamell huysmann, met wuyff ende kinderen belast* een belangrijke uitvinding deed waardoor Nederland en met name de Zaanstreek zich economisch spectaculair kon ontwikkelen. ‘

,Die Cornelis Corneliszoon van Uitgeest was een eenvoudige maar kennelijk slimme houtsaegher en molemaaker. Een soort Willy Wortel. Hij bedacht als eerste hoe je met behulp van windkracht en een molen boomstammen tot planken en balken kon zagen. Dat ging goedkoper, preciezer en dertig keer sneller dan met de hand, zoals toen nog gebeurde. Door gebruik te maken van die nieuwe techniek konden in korte tijd veel schepen worden gebouwd. De Nederlandse vloot was groter dan die van Engeland en Frankrijk samen. Daarmee konden we letterlijk de wereld veroveren en werd de basis gelegd voor de Gouden Eeuw.’

, Mijn persoonlijke belangstelling gaat vooral uit naar industriële archeologie. En met name de historische scheepsbouw en scheepvaart. Dan kom je niet om die Cornelis Corneliszoon

heen. Met zijn vernuftige toepassing van de krukas heeft hij een enorme invloed gehad op de geschiedenis en economische ontwikkeling van onze regio. De impact van die uitvinding was enorm, misschien wel groter dan het werk van mensen als Fokker en Van Leeuwenhoek. En die kent iedereen. Cornelis Corneliszoon is anoniem gestorven. Weinig mensen hier weten van zijn bestaan.'

Wat is er nog te zien van die Cornelis Corneliszoon?

'Zelf ben ik een van de auteurs van een boek over de betekenis van deze man. Er zijn ook internationale publicaties waarin wordt gesteld dat niet met de stoommachine, maar met de houtzaagmolen feitelijk de industriële revolutie is begonnen. In Nederland staan nog vijf werkende paltrok houtzaagmolens, waarvan één op de Zaanse Schans. Het is natuurlijk treurig dat het erfgoedpark De Hoop aan het Uitgeestermeer nooit is afgebouwd. Nog steeds zijn er mensen bezig om daar een historisch houtzaagmolencomplex met een museale presentatie over het leven van Cornelis Corneliszoon van de grond te krijgen.'

Hoe moeten we hier mee omgaan?

„Die Cornelis verdient natuurlijk een standbeeld. Als je praat over cultuurhistorie en industrieel erfgoed in dit gebied dan is hij een icoon. Van internationale allure. De geschiedenis is het beste gediend met een levend monument. Het verhaal over de betekenis van de houtzaagmolen kan het beste verteld en beleefd worden door zo'n Paltrok te herbouwen op de plek waar het allemaal begonnen is. In Uitgeest, in de restanten van het Oer-IJ. Als hommage aan de man aan wie we in zekere zin onze welvaart van vandaag te danken hebben.”

www.houtzaagmolen-uitgeest.nl